

Pomen prostorskih podatkov za razvoj države

9.6.2026 - | gov.si

Ministrica za okolje in prostor mag. Polona Rifelj se je danes na Brdu pri Kranju udeležila zaključne konference projekta Zeleni slovenski lokacijski okvir - SLO4D. Poudarila je, da so kakovostni, zanesljivi in povezani prostorski podatki temelj za sodobno odločanje, učinkovito javno upravo, boljše upravljanje prostora in hitrejše izvajanje razvojnih projektov.

Projekt SLO4D je povezal podatke, institucije in uporabnike ter vzpostavil pomembne temelje za bolj pregledno, digitalno in uporabnikom prijazno državo. Ministrica je izpostavila, da prostorske informacije danes niso pomembne samo za strokovne službe, temveč tudi za državljane, občine, gospodarstvo, raziskovalne ustanove in vse, ki sodelujejo pri načrtovanju razvoja prostora.

»Odločanje brez zanesljivih lokacijskih podatkov danes ni več mogoče - ne pri urejanju prostora, ne pri upravljanju infrastrukture, ne pri odzivanju na naravne nesreče, ne pri razvoju digitalnih storitev za državljane, niti pri varovanju okolja in ohranjanju narave,« je izpostavila ministrica.

Spomnila je, da se cilji projekta SLO4D, ki je financiran iz sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost, povezujejo z usmeritvami nove vlade. Med njimi so učinkovita in digitalna država, poenostavitev postopkov, zmanjševanje administrativnih bremen, decentralizacija razvoja ter večja dostopnost javnih storitev in podatkov. Ministrica je poudarila tudi pomen prostorskih podatkov pri hitrejšem umeščanju investicij, stanovanjske gradnje in infrastrukture v prostor.

Pomembni rezultati projekta so vzpostavitev sodobnih podatkovnih modelov, izboljšana povezljivost evidenc, okrepljena standardizacija ter boljša uporaba prostorskih podatkov v javni upravi, gospodarstvu in raziskovalnem okolju. Sledi faza aktivne uporabe, nadgrajevanja in vključevanja novih tehnologij, med njimi umetne inteligence, satelitskih opazovanj in naprednih analitičnih orodij.

"Prostorski podatki niso le zapis na zemljevidu, ampak skupaj z znanjem predstavljajo okvir razvoja, varnosti, mobilnosti, okolja in prihodnosti države. Zato je vsaka naložba v kakovostne prostorske podatke tudi naložba v boljše, bolj učinkovito in uporabnikom prijazno državo," je povedala ministrica Polona Rifelj.

Udeležence konference je uvodoma nagovoril tudi Tomaž Petek, direktor Geodetske uprave Republike Slovenije, ki je poudaril, da se z zaključkom projekta SLO4D ne končuje delo, temveč se odpira novo razvojno obdobje: »Danes ne zaključujemo zgolj projekta, temveč odpiramo novo razvojno obdobje upravljanja prostora, okolja, narave in voda ob pomoči kakovostnih, enostavno dostopnih, odprtih in medsebojno povezanih prostorskih podatkov v Republiki Sloveniji.«

Pojasnil je, da so prostorski podatki temelj sodobne družbe, saj omogočajo boljše razumevanje prostora, hitrejšo ukrepanje in kakovostnejše odločanje. Njihova vrednost ni le v tem, da pokažejo, kje se nekaj nahaja, ampak tudi v tem, da različne informacije povežejo v uporabno celoto. Cilj projekta je bil horizontalno povezati podatke s področij prostora, voda, narave, okolja in nepremičnin ter omogočiti pametnejše upravljanje prostora kot omejenega naravnega vira. »Podatki sami po sebi nimajo prave vrednosti, če jih ne znamo povezati, interpretirati in uporabiti pri razvoju družbe,« je poudaril Tomaž Petek.

Rezultati projekta SLO4D so pomembna podlaga za nadaljnji razvoj digitalnega dvojčka Slovenije. Ta se bo nadaljeval v okviru projekta VAIKARDD, ki bo omogočal povezovanje podatkov iz različnih evidenc, senzorjev in informacijskih sistemov ter podpiral boljše načrtovanje, hitrejšo odločanje,

spremljanje podnebnih sprememb, upravljanje infrastrukture in učinkovitejše odzivanje ob naravnih nesrečah.

<https://www.gov.si/novice/2026-06-09-pomen-prostorskih-podatkov-za-razvoj-drzave>